

24 26.27/9/87

NEREDE BİR YOLDAŞ VARSA TKP ORADADIR

Bu programımızda, TKP MK organı Atılım'ın 15 Eyl 1 günlü sayısında yer alan iki yazıyı sunacağız. Bunlardan ilki Aydın Turan imzasını ve "Demokrasi kültürü ve sol" başlığını taşıyor. İkinci yazı ise Mehmet Ergül'ün ve "Lenin'i kavrama yolunda birkaç adım atabilmek" başlığını taşıyor.. Ardından Kürtçe programımız geliyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

~~Yılmaz Özalp~~

Kürtçe: Irak'ın Narlı köyüne yaptığı hava sal.

Ahmet

Evren'in Kürt köylülerine göç çağrısı.

Mizik: Dugmin kete Kurdistan . 4. d. k .

Dugmin kete Kurdistan

Belê Gundarên delal, du balafirên şer yê Iraqê êrişek anin ser gundeki
Kurd. Balafirên şer yê Iraqê li ~~He~~gundê Narliyê ya girêd ayi qeza Çukurca
yê ya Heqqariyê bombebarandin. Di encama bomberana balafirên şer yê Iraqê
dax yek ~~pi~~jin, û du mêr, sê gundiyên Kurd jiyana xwe wundakirin. 4 gundiyên
Kurd giran, 20 gundiyên Kurd ji birindar bûn. Piştî êrişa bomberanê ^{be}gelek
gom, axo û malên gund ji xarabak harsiyar. Navê gundiyên Kurd yên ku di
êrişa bombebarana Iraqê da jiyana xwe wundakirin wûsa ne. Hamza Duman,
Abdullah Ozcan û Bahriye Erual.

Belê gundarên delal, ew êrişa Iraqê ya yekemin nine. Weki tê zanin
hin berê ji di meha ^{derbasbûyî}~~qazî~~ da balafirên şer yê Iraqê ji sinor derbasbûbûn
û li dijî hinek gundên Kurd, û li dijî qeza Uludereyê êrişek pêkanibûn.

Disa di 10'ê meha Pûşperê da qasi 20 leşkerê Iranê li vane sinor derbaskiribûn û ketibûn gundeki Kurd û piştî kuştina ~~gundiyeki~~ Kurd dest û piyên xwe libakiribûn û ~~di~~ şûnda ziviribûn Iranê.

Yekitiyên leşkeri yên Tirk ji ji ~~mal~~ Gulana 1983'aya vîraa 3 cara êrişên hawa, gelek caran êriş bir ser Kurdên Kurdistanê Iraqê.

Weki ku bibir were cara ewilîn di Gulana 1983'yan da, cara duwemîn ji di meha Gelarêzana 1984'an da balafirên Tirk êriş biribûn ser gelek kurde Kurdistanê Iraqê tevi zarok û pirekan ~~gelek~~ gundiyên Kurd hatibûn kuştin. ^{Di} Cara daxwî ji di roja 15 Tebax 1986'an da 10 balafirên bomberanê yên gîrdayî qewetên hewa yê Tirkîyê êrişek nar biribûn ser Kurdistanê Iraqê û di encama vê êrişê nar da bîpiranî jin û zarok 200 gundiyên Kurd hatibûn kuştin. Piştî ve êrişê bixwîn yekitiyên qomandoyan ji li erdê sinor derbaskiribûn û li hêramê li ser gelek Kurd teror

Ka qaşo rejima zordest "sinorên xwe" dîparast? Ka qaşo rejima Evren-Ozal mal û canê gel dîparast? Niha bî van êrişan carek din ji lipêş çavan tê raxistîn ku hemû gotinên rejima Evren-Ozal derewîn. Lewra her kes dibîne ku balafirên şer yê Iraqê sinor derbasdikin û tîn gundên Kurdistanê Tirkîyê bombebaran dikin. Belê lê rejima Evren-Ozal lî dîji êrişên han çî dike. Hemû gelê Kurd û Tirk lî pêş çavên xwe dibîne ku rejim lî dîji van êrişên bixwîn bédeng dimîne.

Ew rewşa carek din ji dîde xuya kirin ku daxweziya PKT û hêzên demokrasiyê yê din, daxweziya rakirina fermana operasyona dervayî sinor çiqas lî ci ye û biheq e. Lewra hemû ew êrişên bixwîn xeteriyên hin ji mezin nişan dikin. Xuyaye ku dawîya vê rêyê tune ye. Jî vê sedemê ~~gare~~

sedemê ji ~~gare~~ peymanê ku fermanê dide lî dervayî sinor operasyonên leşkerî pêkwerin gere destê were iptalkirin.

PKT ^{weli} hemû êrişên ser gelê Kurd, êrişên balafirên Iraqê ji protesto dike. PKT bi hemû hêza xwe hemû mafên netewiyê demokratîk yê netewayê Kurd diparêze.

Gundino, ~~qewleke~~ xebatkarno, hemû gelê Kurd û Tirk!
Ji bo ku operasyonên qirkirinê yê ser gelê Kurd werin ~~sak~~ sakînanandin,
Ji bo ku bombebaranên ser gundiyan Kurd we din sekînanandin, ji bo ku hemû yekîtiyên leşkerî yê rejîma Evren-Ozayl ji Kurdistanê Tirkîyê şûnda werin kişandin hêzên xwe yekbikin, dengê xwe bilind bikin.

Murik:

Mûzîk. D e L e B e r v o n e , b i h e r e t a K u r d i s t a n i
Koma Azadi (6)

Xwişk û birayên delal, guhdarên hêja, çend roj berê di gera xweya
Diyarbekirê da Kenan Evren diisa rûyê xweyê dijminê gelê Kurd eşkere kir.
Kenan Evren di axaftina xweya Diyarbekirê da eşkere eşkere gazî gundiyan
Kurd kir got "Ji mezre û gundên xwe derkevin, koçbikin, li gundên mezin û
bajaran bicih bibin." ^{belê,} Evren di axaftina xwe da diisa gefgaz baranên ser
gelê Kurd. Qaşo Evren koçkirina gundiyan Kurd ji bo parastin û hizûra
gundiyan Kurd koçkirina van dixwaze. Lê gelê Kurd rûye reş yê Evren baş
nasdike. Gelê Kurd dizane ku ji roja ku Evren bi darê zorê hat serî hukim
vir da li Kurdistanê Tirkîyê ne bawerî, ne ji hizûr neye. Lewra rejîma
Evren-Ozal ^{bi salane ku} eşkere eşkere li dijî gelê Kurd şereki bixwin didomine.
Ji 12 Kewçerîne vir da neta niha bîsedan gundên Kurd hatin valakirin,
bîhezaran gundiyan Kurd ji erdên bav û kalên xwe bi darê zorê hatin
ajotin.

(7)

zilm, zordesti, eşkene, kuştin, ajotin û hovitiya ku gelek salên dirêjan
gelek Kurd neuitibû, gelê Kurd ji 12 Kewçerînê şunda di. Bî salane ku
zilm û zordesti tu car ji jiyana gelê Kurd dîrnekê. Bî salane ku li
ser gelê Kurd hovitiyek bixof di. Ji vî sedemê ji gelê Kurd baş
dizane ku armanca Evren parastin û nîzûra gelê Kurd nîne. Lewra rejîma
Evren-Ozal bixwe nîzûr ji ortê hilaniye. Rewş li pêş çava e. Gelê Kurd
roj bi roj hêşiran albarine, xwînê dirijîne. Sedema viya ji tenê bi tenê
ew rejîma Evren-Ozal bi xwe ye. Lê Evrenê zordest hemû vî zilm û zordest
tîyê hemû van ajotin û valakirana gundan têr nabîne. Kenan Evren eşkere
eşkere gazi gelê Kurd dike ku gundiyên Kurd erdên bav û kalan ye^{bi} sed-
salan biterikînin. Rejîma Evren-Ozal geh bi kuştinan, geh bi valakirana
gundan, geh ji bi ajotina gundiyên Kurd armanca dike ku ji gelê Kurd
ji pîrsiyara Kurd tiştek nemîne, gelê Kurd û pîrsiyara Kurd ji ortê wekin.

rakirin. Ji bo viya ji rêbirên rejimê di paş deriyên girî da roj bi roj planên reş yê nûn çêdikin. Lê belê gelê Kurdê hemû van planên reş yê rejima Evren-Ozal vala derxine. Diroka gelê Kurd ^{ji} vê rastiyê ^{han} rayê hemû dost û dijminan da ye. Tu zîlm û zordariyek nikare gelê Kurd ji ortê rake. Tu zîlm û zordariyek nikare pîrsiyara gelê Kurd ji ortê rake. Gelê Kurd baş dizane ku Kenan Evren hîzûra gelê Kurd naxwaze, çepê viya dixwaze ku gelê Kurd ji ortê rake. Ji bo viya dîşixwile. Ew dijminê gelê Kurd e. Ji vê sedemê ji gelê Kurd bi derewên rejima Evren-Ozal, bi derewên Evren naxape.

~~Ex~~ Belê guhdarên delal, rejima Evren-Ozal bi salan ~~ix~~ gelê Kurd di binê zîlm û zordestiyên giran da, di binê rêbirîna leşkerî da hemû mafên netewiyê gelê Kurd bi hovîti perçiqand. Bi rakirina rêbirîna leşkerî ji waliyê hêramiyê halê nehînitî li Kurdistanê Tirkîyê saz kir. Armanca rejimê zordest di sa neguherî.

(9)

Rejim bi sazkirina waliyê hêrami dixwaze zilm û zordestiyên ser gelê Kurd hin ji zêde bike. 6 Partiyên ku Yekitiya Çep a Tirkîyê û Kurdistanê Tirkîyê damezirandine di belavoka xweya li ser sazûna waliyê hêramê yê halê nehînitî da vê rastîyê nişandikî. Di belavoka Yekitiya Çep da nişan dibe ku 60 sal berê ji li dijî gelê Kurd mufettişîya ûmûmî (~~hêr~~ hatibû sazkirin. Lê niha jî ya ewilîn 60 sal şûnda jî nuh ve li dijî gelê Kurd mufettişîya ûmûmî tê sazkirin. Rejîma dîktatorîyê bi viya dixwaze bi viya pêkanînê xweyê zordariya li ser gelê Kurd rêsmî û zagonî bike. Rêbirîna leşkerîya ku bi sîvilî didome vê jî vir şûnda di binê fermana qumandarekî sîvil da were ajotin. Ew qumandarê nûn yê ku xêncî qolordiyek taybet, hemû hêsan polês û cendirmeyên hêramê di binê fermana wî da ne, ger ku dilê wî bixwaze vê ajotinê komî pêkbîne, mezre û gundan valabike,

(10)

gundan yekbike, veşandina organên ku li hêramê tên veşandin qedexe bike, veşemên ku li dervayi hêramê tên veşandin li hêramê qedexe bike. Û ji hemû van pêkaninan li ber dadgeha bilind û nementgenê berpirsiyar nine.

Guhderên delal, di belavoka Yekitiya Çep da paşê evana nişan dibin. Ya ku tê xuyakirin evaya ye ku bi sazîkirina waliyê hêramiyê halê nehînitî terora dewletê ya ku heta iro hatiye ditîn wê qat bi qat zêde bibe, ajotinên komî, heta qirkirinên bi komî ji pêkwerin merov şaş nabin. Bi gotinek din, waliyê hêramiyê halê nehînitî bi van fermanên ku hatiye xemilandin wê li Kurdistanê bikeşîti û zordariya dewletê ji ira ya ji iroyin p hin ji pir pêşda bibe. Lê belê babet tene hin ji zêdekirina terora dewletê ya ku heye nine. Beke gude ji vî sedemê gere em hemû bihevrê dorpê xwe bilind bikin.

Ji mufettişiyên umûmî yê nûh ra na!

Bira ulm û zordariyên li Kurdistanê Tirkiye werin sekandin.
Ji koshan û ajotinên ra na! Mûkî leşkerê Kurdîm
2 d k.